

Universitätsbibliothek Paderborn

**Psevdo-Poenitens Correctvs. Sive Doctrina Ecclesiæ
Catholicæ, & Sanctorum, solemniorūmque Doctorum, De
Vera Poenitentia ...**

Dionysius <aus Werle>

Coloniæ Agrippinæ, 1692

Cap. 4. Tantò unusquisque abstinere debet à licitis, quantò se meminit &
illicita perpetrasse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41634

se facta Missarum & Officiorum suffragia non sibi , sed aliis defunctis fratribus applicante Domino profuisse.

CAPUT IV.

*Tantò unusquisque abstinere debet
à licitis, quantò se meminit
& illicita perpetrasse.*

I. **H**æc equidem de dignis pœnitentiæ fructibus & operibus faciendis regula generalis , & olim sollicitè inculcata fuit , & nunc quoque omnino tenenda est : Nam S. GREG. homil. 20. in Evang. ut , inquit , secundum dignos pœnitentia fructus loquamur ; sciendum est ; quia quisquis illicita nulla commisit , huic jure conceditur , ut licitis (sui corporis commoditatibus & recreationibus) utatur ; sicque pietatis opera faciat , ut tamen , si voluerit , ea , quæ mundi sunt , non relinquat :

At

184 *A licitis abstineat, qui illic. perp.*

Ali si quis in fornicationis culpam; aut fortasse, quod est gravius, in adulterium lapsus est; TANTO A SE LICITA DEBET ABSCINDERE, QUANTO SEMEMINIT ET ILLICITA PERPETRASSE. Et in Pastorali, parte 3. Admonit. 31. Qui per illicita diffluendo cecidimus, etiam à licitis nos restringendo surgamus. Rursus homil. 34. in Evang. post med. COGITANDVM SUMMOPERE EST, ut, qui se illicita memini: commisisse à quibusdā etiam illicitis studeat abstinere; quatenus per hoc conditori suo satisfaciat; ut, qui commisit prohibita, fibinet ipsi absindere debeat etiam concessa; & se REPREHENDAT in minimis, qui se meminit in maximis delinquisse. Atque hoc ipsum exemplo Davidis probans, qui quondam, inquit, concupiscere alienam conjugem nequaquam timuit, post etiam (2. Reg. 23. v. 15. 16. & 17.) quia aquam concupisset, expavit: Quia enim se illicita perpetrasse meminerat,

nerat, contra se met ipsum jam rigidus, etiam à licitis & abstinebat: in sacrificium quippe Domini aqua conversa est; quia culpam concupiscentia mactavit per pœnitentiam reprobationis suæ.

II. S. SIDONIUS APOLLINARIS, defunctâ uxore suâ, Imperatoris AVITI filiâ, ab anno circiter 472. ad 482. Episcopus Arvernensis, sive Claromontanus in Galliâ, lib. 9. epist. 6. de quodam, qui ancillam suam, quâ aliquamdiu fuerat abusus, tandem duxerat in uxorem, *Filio inquit, uno altero ve suscepis (& nimis dixi) abstineat de cetero licitis, qui illicita præsumpsit.*

III. S. ELIGIUS, singularis Dagoberti I. Francorum Regis amicus, & ab anno 646. ad diem 2. Decemb. anni 665. Episcopus Noviomensis, homil. 9. prope finem: *Quia, fratres mei, multa illicita commisisti, debetis abstinere à licitis: Licitum est enim homini manducare carnes & bibere vinum, & cetera necessaria corporis;*

186 *A licitis abstineat, qui illic. per-
pori; quæ non ad saturitatem pœniten-
tes debent sumere, sed cum sustentatione
corporis ; ut, qua ventri subtrahunt,
erogent pauperibus.*

IV. Concilium Nationale Anglica-
num , Cloveshovix anno 747. cele-
bratum, can. 26. *Quanto magis illicita
perpetravit (pœnitens) TANTO
MAGIS à licitis se abstinere debet : Et
quanta negligenter mala fecit , tanto maior-
es fructus bonorum operum exhibere
DEO debet.*

V. Idem omnino docent, JONAS
AURELIANENSIS (cap. 2. art.
¶ §. 18. laudatus) de institutione laicali,
lib. 1. c. 9 HINCMARUS , ab anno
845. ad 882. Archiep. Rhem. opusc. 2.
de cavendis vitiis , & virtutibus exer-
cendis cap. 3. NICOLAUS I. ab
anno 858. 25. Mart. usque ad annum
867. 12. Nov. Pont. Max. in Resp.
ad Consulta Bulgarorum , cap. 4. ait,
id est secundum sacra Decretalia. im-
mò [ut supra cap. 2. art. 1. §. 17.
in

in fine jam visum est) id ipsum vel ipsa.
Ratio magistra docet.

VI. *Penitentia vera exterior*, inquit B. ALB. M. est abstinentia à licitis, cum de illicitis venia postulatur. in *Paradiso animæ* cap. 41. Et D. Thomas in 4. dist. 15. qu. 3. art. 1. in solutione : *Qui illicita commisit, oportet etiam à licitis abstinere.*

VII. *Dum verò à licitis* (videlicet commoditatibus & recreationibus tui corporis) abstines, non debes in austeritate illa confidere; sed juxta S. Gregorium, hic loco 3. citatum, te reprehendere, velut omni corporis commodo & recreatione indignum. Quâ de re vide etiam infra, c. 81 §. 4. in fine. *of art. A.*

